

Muziekgebouw aan 't IJ – Beleidsplan 2013/16

Ambities 2013 – 2016

Gebaseerd op het voorgaande, leggen we in de komende periode extra accenten op:

1. Samenwerking: bundeling van elkaars programmatische- en marketingkapitaal
2. Publieksverbreding en –verdieping: meer en meer divers
3. Vergroten internationale allure en toegankelijkheid met ruimte voor veelbelovend talent

Samenwerking: bundeling van elkaars programmatische- en marketingkapitaal

Muziekgebouw aan 't IJ is initiatiefnemer van verschillende samenwerkingsverbanden. Dit vanuit de overtuiging dat nieuwe ontwikkelingen in de hedendaags gecomponeerde muziek, de genres die daaraan raken en zeker het publiek dat daarmee wordt bereikt, anders niet of niet zo snel tot stand komen; laat staan in het gebouw. Belangrijkste doelstellingen: intensievere bespeling van Muziekgebouw aan 't IJ, bereik van nieuwe doelgroepen en vermenging van bestaande, diepere worteling in Amsterdam, versterking van de internationale uitstraling, een levendiger gebouw en optimale benutting van elkaars programmatische- en marketingkapitaal. De volgorde van denken is van binnen naar buiten: te beginnen met de ensembles, gevolgd door het Bimhuis en de andere partners in de programmacoalitie. En natuurlijk de conservatoria, festivals en podia in binnen- en buitenland.

De samenwerking met de ensembles

De kern van de programmering van Muziekgebouw aan 't IJ wordt gevormd door de hedendaags gecomponeerde muziek. De ensembles spelen daarin een voorname rol. De ensembles zijn net zo min als wij bevreesd te denken in termen van publiek. Muziekgebouw aan 't IJ en de (PROMS) ensembles als Amsterdam Sinfonietta, het Nederlands Blazers Ensemble, Nieuw Ensemble, Cappella Amsterdam en AskolSchönberg dagen elkaar uit de bestaande kongsi met andere, op het publiek toegesneden formules en een weldoordachte marketingstrategie een nieuwe invulling te geven. Die invulling gaat verder dan enkel het halen en brengen van bestaande concertprogramma's en gaat op zoek naar een publiek dat Muziekgebouw aan 't IJ nog niet eerder bezocht. Dat doen wij door de oprichting van een centrale programmaredactie, met de algemeen en artistiek directeur van het Muziekgebouw als eindredacteur.

Vertrekpunt voor deze redactie is de gedeelde overtuiging dat juist door het naast elkaar plaatsen en versmelten van verschillende genres uitstekend kan worden gereflecteerd op de stand en ontwikkeling van die subgenres op zich. Bovendien trekt het een publiek dat Muziekgebouw aan 't IJ en de ensembles op basis van haar specifieke genrevoorkeuren anders niet of niet zo snel had bezocht. Gedacht kan worden aan nieuwe muziek bij klassieke films, gamemuziek, maar bijvoorbeeld ook aan soundtracks bij werken uit de moderne of juist de klassieke beeldende kunst, de moderne literatuur en de architectuur.

Op het vlak van de klassieke muziek werken we samen met ensembles als het Combattimento Consort, de Nederlandse Bachvereniging en het Nederlands Kamerorkest. Binnen een historische context gaan we op zoek naar de mogelijkheden om klassieke muziek te brengen met de blik van nu.

Verder zal in dit kader de samenwerking worden gezocht met instellingen van naam en faam als het Conservatorium van Amsterdam, Hermitage aan de Amstel, NIMk, EYE Film Instituut Nederland, Stedelijk Museum, Tolhuistuin, het Scheepvaartmuseum, OBA en ARCAM. Daarbij uiteraard gebruik makend van het netwerk van deze instellingen in termen van programma en publiek. Bovendien geeft dit voor een deel ook duiding aan de meer lange termijn ambitie de concentratie van instellingen rondom Muziekgebouw aan 't IJ te laten uitgroeien tot een cultuurcluster dat qua aantrekkelijkheid vergelijkbaar wordt met de clusters rond het Museum- en Leidseplein.

De samenwerking met het Bimhuis

Het 'samenwonen' van Bimhuis en Muziekgebouw aan 't IJ resulteerde reeds in nieuwe samenwerkingsprojecten. Het Bimhuis en Muziekgebouw aan 't IJ organiseren in coproductie, maar met behoud van eigen identiteit, concerten en series op het raakvlak van beider kernprogrammeringen. De Grote Zaal van het Muziekgebouw voldoet uitstekend voor de grotere Bimhuis jazz- en wereldmuziekconcerten en de Bimhuiszaal is qua grootte, entourage en akoestiek bijzonder geschikt voor vooral de kleinere ensembles binnen de hedendaags gecomponeerde muziek. Dit leidt soms tot gekruiste programmering: jazz- en wereldmuziekprogrammering in het Muziekgebouw en

Muziekgebouw aan 't IJ – Beleidsplan 2013/16

programmering van hedendaags gecomponeerd in het Bimhuis. Deze samenwerking krijgt met ingang van 2012 vastere vorm, zowel inhoudelijk als in de vorm van gezamenlijke marketing.

De programmacoalitie

Op initiatief van Muziekgebouw aan 't IJ is gebouwd aan een programma- en marketingcoalitie met - naast het Bimhuis - het Holland Festival, Tropentheater en Paradiso. Genoemde partners vinden elkaar in een programmeringsprofiel dat rekening houdt met de unieke kwaliteiten van het gebouw. Een profiel ook, dat aansluit bij de artistiek inhoudelijke visie van Muziekgebouw aan 't IJ en zijn visie op publieksontwikkeling. De coalitie biedt ruimte aan jazz, internationaal, elektronische (pop)muziek en wereldmuziek en het publiek dat daarbij hoort. Het belang voor het Muziekgebouw is tweeledig. In de eerste plaats onderstreept het de verantwoordelijkheid die Muziekgebouw aan 't IJ als grotere instelling in de stad voelt en de bereidheid zijn kennis, expertise en merknaam onvoorwaardelijk te delen. In de tweede plaats vergroot deze samenwerking de afzetmogelijkheden en het publieksbereik. Daarbij gaat het naar verwachting om tussen de 15 en 45 extra concerten per jaar, met name in het segment dat een publiek van tussen de 725 zittend en 1.100 staand bedient. In combinatie met de overige ruimten in het complex biedt de samenwerking goede mogelijkheden voor festivals en de noodzakelijke afstemming daaromtrent.

De samenwerking met nationale en internationale conservatoria, podia en festivals

Muziekgebouw aan 't IJ werkt samen met een aantal gerenommeerde concertzalen: Muziekgebouw Frits Philips Eindhoven, De Doelen in Rotterdam en deSingel in Antwerpen. Onder de noemer *Voor de Muziek van Nu* voeren ensembles, zalen en festivals die de hedendaags gecomponeerde muziek tot hun kerntaak rekenen momenteel intensief overleg. Inzet is te komen tot een nieuwe evenwichtige benadering voor aanbod en afname van hedendaags gecomponeerde muziek. Om dit te realiseren gaan de partners in een vroeg stadium om tafel om kansrijke producties te ontwikkelen. Kansrijk zijn die producties die artistiek overtuigen, een potentieel groot publiek bereiken en tenminste vier keer kunnen worden uitgevoerd. Ensembles, zalen en festivals zijn ervan overtuigd dat de hedendaags gecomponeerde muziek met deze aanpak ook in de toekomst een belangrijk onderdeel van de uitvoeringspraktijk kan blijven.

Ook werken we samen met bijvoorbeeld de conservatoria en vele ensembles uit het buitenland. Zo ook met zalen, regeringsvertegenwoordigingen en festivals in bijvoorbeeld Engeland, België, Duitsland, Australië en de Verenigde Staten, die qua initiatieven en publieksbenadering opvallend veel soortelijke overeenkomsten vertonen met Muziekgebouw aan 't IJ. Denk bijvoorbeeld aan de ISSUE Project Room in New York City. Door producties te laten toeren langs meerdere zalen en festivals in binnen- en buitenland, verbeteren we de financierings- en afzetmogelijkheden, reduceren we kosten en bundelen we marketingkracht. In dit kader zullen succesvolle formules die hier zijn ontwikkeld worden geëxporteerd.

AAA: Actueel, Avontuurlijk, Aangrijpend

Muziekgebouw aan 't IJ is partner in de serie AAA. Een bijzondere samenwerking tussen Amsterdamse culturele instellingen, waarbij een relatie wordt gelegd tussen verschillende kunstvormen en (eigentijdse) muziek. Ieder seizoen organiseert AAA – met steeds nieuwe thema's – activiteiten die een link leggen tussen kunst en actualiteit. Partners in AAA zijn onder meer het Koninklijk Concertgebouworkest, Het Concertgebouw, Spui25, Stedelijk Museum, De Groene Amsterdammer en het Holland Festival. Doel van de samenwerking is de rol van de kunst/muziek in het maatschappelijk debat te versterken en de kloof tussen componist/kunstenaar en publiek te verkleinen.

Accent op publieksverbreding en verdieping: meer en meer divers

Muziekgebouw aan 't IJ stelt zich ten doel dat zoveel mogelijk publieksgroepen zich straks in Muziekgebouw aan 't IJ thuis voelen; een logische plek waar zielsverwanten elkaar op ieder moment van de dag ontmoeten. Door zijn blik meer dan voorheen naar buiten te richten, trekt Muziekgebouw aan 't IJ het publiek naar binnen, of ze hier nu wonen, werken of voor één of meerdere dagen verblijven. Een publiek dat zo de kans krijgt de pracht van het gebouw, de zaal en zijn uitmuntende akoestiek te ontdekken en dit in binnen- en buitenland verder te vertellen aan geestverwanten.

Bestaand publiek

Muziekgebouw aan 't IJ – Beleidsplan 2013/16

Op dit moment bestaat ons vaste, regelmatig terugkerende publiek voor een belangrijk deel uit de oudere hoogopgeleide ervaren cultuur- en muziekliefhebber; een logisch gevolg van de focus in de programmering tot nu toe. Daarnaast trekken we een jonger publiek met een avontuurlijke en kritische inslag, dat voor een deel nog studeert en naast hedendaags gecomponeerde muziek geïnteresseerd is in jazz, klassiek, oude muziek, elektronische (pop)muziek en/of wereldmuziek. Doel is dit bestaande publiek vaker te laten komen. Die mogelijkheid bestaat, want de huidige bezoekers blijken zeer loyaal aan het Muziekgebouw. Op basis van in opdracht van Muziekgebouw aan 't IJ door Motivaction verricht marktonderzoek, behoort een groei onder de huidige bezoekers van 20% tot de mogelijkheden. En via programmatische transitie tussen hedendaags gecomponeerde muziek en jazz, wereldmuziek, oude muziek en klassieke muziek kunnen we onder 30% van onze huidige bezoekers dat zich tot nu toe tot één genre beperkte, bezoek stimuleren.

Nieuw publiek

Maar er kan meer. Veel meer. Naast het behouden en verder verdiepen van ons huidige publiek gaan we mede leunend op de samenwerking met de ensembles en binnen de programmacoalitie bewust op zoek naar publiek dat het Muziekgebouw nog niet eerder bezocht. De jonge, minder ervaren en minder traditioneel ingestelde cultuurliefhebbers van 18 tot 45 jaar, waaronder ook *expats* en toeristen, halen we naar het Muziekgebouw door op dat publiek toegesneden programmaformules en door het aanbod van genres die daaraan raken. Het potentieel is er. Uit recent marktonderzoek blijkt dat in vergelijking met de bestaande bezoekers, de niet-bezoekers een grotere voorkeur hebben voor popmuziek, elektronische muziek en wereldmuziek. Eén op de vijf niet-bezoekers geeft aan het Muziekgebouw komend jaar te willen bezoeken. Daarvoor is het wel van belang dat we de zichtbaarheid van het bestaande, maar zeker ook het nieuwe aanbod met een daarop toegesneden, gerichte communicatie vergroten.

Daarnaast is er sprake van een belangrijk potentieel onder algemeen cultuur geïnteresseerden die veel cultuur consumeren, maar nog niet in het Muziekgebouw komen. Deze koopkrachtige groep in de leeftijd van 30 tot 65 jaar willen we op een laagdrempelige manier kennis laten maken met onze programmering. Dat kan bijvoorbeeld met populaire werken uit de nieuwe muziek (hedendaagse klassiekers), vergezeld van slimme contextprogramma's of met een speciaal daarop ingerichte collegereeks.

Vergroten internationale allure en toegankelijkheid, ruimte voor talent

Door de nieuwe aanpak ten aanzien van programmasamenstelling en publieksbenadering, krijgt Muziekgebouw aan 't IJ de kans zich dieper in Amsterdam te wortelen en in al zijn vertakkingen bij te dragen aan de internationale allure van het gebouw, als icoon voor de stad. Met een programmering die niet taalgebonden en daarmee per definitie internationaal is. Eén die mede leunt op klinkende merknamen als het Bimhuis, Paradiso, Holland Festival en Tropentheater en verankerd is in de internationaal bejubelde ensemblecultuur. Zo onderstreept Muziekgebouw aan 't IJ mede de positie van de stad Amsterdam op deze vlakken en bereikt het een publiek dat het gebouw nog niet eerder bezocht.

Veelbelovend talent op het gebied van de hedendaagse gecomponeerde muziek, maar zeker ook op de kruispunten met alle disciplines en ontwikkelingen die daaraan raken, krijgt in Muziekgebouw aan 't IJ de kans te excelleren. Daar staan we ook voor. Door zijn positie in het netwerk is Muziekgebouw aan 't IJ in staat dit talent snel te herkennen. De 'high potentials' worden bijgestaan door professionals met een reputatie in het veld en gesteund door verwante organisaties. Daarvoor stellen we samen met de ensembles en de partners in de programmacoalitie onze programmatische, productionele en marketingtechnische kracht onvoorwaardelijk aan dit veelbelovende talent ter beschikking. Leunend op de internationale reputatie van Muziekgebouw aan 't IJ bereikt dit talent zo een publiek, maar ook (festival)programmeurs uit binnen- en buitenland waar ze anders niet of niet in die mate mee in aanraking zouden komen.